

VÝSTAVA BEZ NÁZVU (VIZUÁLNA BALADA O JEDNEJ KRAJINKE)

Vystavujúci autori ▾ skupinová výstava

Kurátorky ▾ Ľudmila Kasaj Poláčková, Andrea Pleidel

Vernisáž ▾ 21. 11. 2024 o 17.30 hod.

Trvanie výstavy ▾ 22. 11. 2024 – 18. 5. 2025

Miesto konania ▾ Reprezentačné sály

Nitrianska galéria bude mať v roku 2025 60. narodeniny. Od svojho vzniku si ako fondová zbierkotvorná inštitúcia nesie stopy našej spoločenskej pamäti, ktorá je zachytená (ne)vedome v rozmanitosti zbierkového fondu. Galéria vo svojich zbierkach deponuje skoro päťtisíc zbierkových predmetov. Smutným faktom zostáva, že doteraz nesídlí vo vlastnej budove a jej výstavné činnosti sú limitované kvôli nedostatku (zrekonštruovaných) výstavných priestorov.

Výstava bez názvu (vizuálna balada o jednej krajinke) je vytvorená ako prvá zo série výstav plánovaných k 60. výročiu galérie, kde sa návštevník oboznamuje s vyše 200 dielami, ktoré demonštrujú nás ako spoločnosť, národ i jedinca. Cez pár vybraných tém výstava muzealizuje (nad)regionálnu históriu. Chce sa sebavedomo vyrovnáť so všadeprítomným (ne)viditeľným „agrokomplexom“ (alebo agrárnym komplexom budovania zbierky). Nitrianska galéria je inštitúciou, ktorá vo svojom odbornom smerovaní zbiera, vystavuje hodnoty (aj) minulosti, aby ich zároveň konfrontovala s ideami súčasnosti. Zameranie vystavených diel má vytvárať (staro)nový druh vzájomného dialógu – súvzťažnosti (konštelácie). Snažíme sa o otvorenosť čítania viacerých kultúrnych príbehov, poukázať na schopnosť umenia zdôrazniť našu malosť i veľkosť, a zároveň povzniesť sa nad seba samých. Ďalej nabáda k stimulácii mysle návštevníka. Výstava nemá pevné historické ohraničenie. Najstaršie vystavené exponáty pochádzajú z konca 18. storočia, ich odkaz a kontext je aj v súčasnosti aktuálny, najmladšie diela vznikli nedávno. Vizualizovaná

minulosť otvára otázky o budúcnosti v prítomnosti. Zachytáva problémy, ktoré sú stále aktuálne – ako pocity individuálnej slobody jednotlivca a postavenie v rodine, v práci, v krajine. Hrozby vojen, konfliktov, pandémie, hladu, strachu, smútku z (jadrového, environmentálneho, (ne)demokratického, hybridného) konca sveta. Diela vo výstave sú nejasnou správou o nás z perspektívy dneška. Každé dielo má svoj význam, miesto, ku ktorému sa viaže dobové politikum, životné rozpoloženie tvorcu, ale aj okolnosti jeho nadobudnutia. V bohatom priereze diel sú prezentovaní rôzni autori, ich rôznorodé myslenie. Od autorov fixovaných na priestor regiónu Nitry, Slovenska až po umelecké osobnosti európskeho významu. Výstava bez názvu (vizuálna balada o jednej krajinke) pracuje aj s naratívom myslenia jedinca, človeka, reprezentanta mladého, ešte nezrelého národa. Načrtáva a otvára otázky, vzťahy, predstavy o nás. Má snahu ponúknuť špecifickú senzitivitu a nazerania na rôzne problémy. V kurátorskej introspekcii vstupujeme aj do vlastnej (aj inštitucionálnej) histórie. Návštevník zistí, že „historický Slováčok zo zbierok galérie“ nie je vôbec vzdialený súčasníkovi z post-doby. Láska, rodina, boj, moc, vzdelanie, (bez)nádej, silná afinita k pôde, magická spiritualita je prítomná v umení staršom i súčasnom a ako platilo kedysi, platí aj dnes: aká rodina, taká dedina, aká dedina, taká krajina... Každá výstavná miestnosť má priradenú tému, otázku, problém či pocit. Napriek tomu, že sú výstavné sály takto definované a aj fyzicky oddelené, zároveň sa spoločne dopĺňajú a vinie sa nimi spoločná téma našej krajiny a postavenie jednotlivca v nej. Mnohovýznamovosť čítania daných tém prostredníctvom vystavených diel tvorí sieť vzájomných presahov. Prepojenie je nielen lineárne, ale aj v časopriestore našich dejín, tradícií, prísloví, rodín a vzájomných vzťahov, pocitov a želanej budúcnosti.